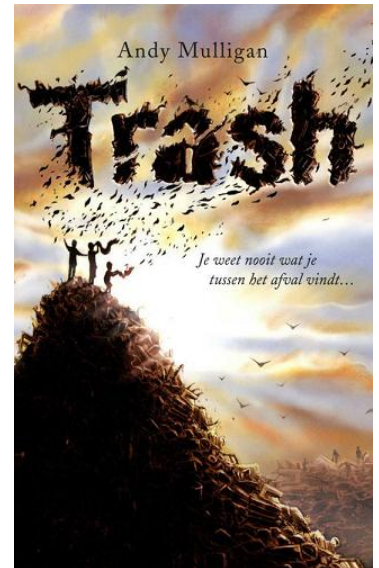

Trash

door Andy Mulligan

Andy Mulligan

Ik sorteer vuilnis sinds ik kan kruipen en mensen zeiden altijd tegen me: 'Wie weet wat voor speciaals je ooit zult vinden.' Op een goede dag was dat het geval.

De 14-jarige Rafael Fernández woont, samen met zijn vrienden, op een vuilnisbelt, ergens in Zuid-Amerika. Hij heeft geen opleiding en geen enkel toekomstperspectief: hij voorziet in zijn levensonderhoud door afval te sorteren. Dan vindt hij tussen de rotzooi een tas met daarin een sleutel, en vanaf dat moment zal zijn leven nooit meer hetzelfde zijn. Rafael en zijn vrienden verkeren in groot gevaar als blijkt dat corrupte politieagenten op zoek zijn naar de tas. Straatkinderen verdwijnen immers vaak zomaar, zonder dat iemand zich hun lot aantrekt. Wat kan er in vredesnaam zo belangrijk zijn dat de politie zo wanhopig op jacht is? En kunnen Rafael en zijn vrienden het mysterie oplossen voordat de politie hen te pakken krijgt?

- 1 Waar zullen we eens beginnen?
- 2 Bij mijn ongeluksgeluksdag, de dag dat de wereld op zijn kop kwam te staan? Dat was een donderdag.
- 3 Gardo en ik waren aan het werk bij één van de transportbanden. Dat zijn gigantische dingen, op twaalf
- 4 enorme wielen waarmee ze de bergen op en af rijden. Ze nemen het afval aan en brengen het zo ver
- 5 omhoog dat je het bijna niet meer kan zien, en dan laten ze het weer vallen. Ze verwerken het nieuwe
- 6 spul en het is niet de bedoeling dat je daar in de buurt komt, want het is gevaarlijk. Als je aan het werk
- 7 bent terwijl het vuil uit de lucht komt vallen proberen de bewakers je weg te jagen. Maar als je vooraan
- 8 wilt staan – als je niet in de vuilniswagen zelf kunt komen, en dat is héél gevaarlijk: ik ken een jongen die
- 9 zo een arm is kwijtgeraakt – dan is het een goed idee om naar de band te klimmen. De vuilniswagens
- 10 lossen, de bulldozers schuiven de hele handel naar de band, en als jij boven op de berg zit, komt het zo
- 11 naar je toe.
- 12 Daar zitten we dus, met uitzicht op zee.
- 13 Gardo is veertien, net als ik. Hij is zo mager als een lat, en hij heeft van die slungelige armen. Hij is zeven
- 14 uur eerder geboren dan ik, op hetzelfde laken, zoals de mensen zeggen. Hij is niet mijn broer, maar dat
- 15 zou hij best kunnen zijn, want hij weet altijd wat ik denk en voel, en zelfs wat ik wil gaan zeggen. Omdat
- 16 hij ouder is speelt hij soms de baas over me, zegt hij wel eens wat ik moet doen, en meestal laat ik hem
- 17 zijn gang maar gaan. Mensen zeggen dat hij te serieus is, een jongen die nooit lacht, en dan zegt hij: 'Zeg
- 18 maar waar ik om zou moeten lachen dan.' Hij kan best vals zijn, dat is waar, maar hij heeft al veel meer
- 19 klappen gehad dan ik, dus misschien is hij sneller groot geworden. Eén ding weet ik zeker, en dat is dat ik
- 20 hem aan mijn kant wil hebben, altijd.
- 21 We waren samen aan het werk en de zakken vielen naar beneden – sommige waren al opengescheurd,
- 22 andere nog heel – en toen vond ik een 'speciaaltje'. Een speciaaltje is een vuilniszak, nog helemaal heel,

Trash

door Andy Mulligan

23 uit een rijke buurt, en daar hou je je ogen altijd goed voor open. Zelfs nu weet ik nog precies wat de buit
24 was. Een sigarettenpakje, met een sigaret erin: dat is een extraatje. Een courgette die nog goed genoeg
25 was voor de stoofpot, en ook nog een heel stel gedeukte blikjes. Een pen, vast niet meer bruikbaar, en
26 pennen zijn toch makkelijk te krijgen, en wat droog papier dat ik zo in mijn zak kon stoppen, en verder
27 vuil en nog eens vuil, zoals etensresten en een kapotte spiegel of zo, en toen viel er in mijn hand... Ik weet
28 dat ik zei dat je nooit iets interessants vindt, maar oké, één keer in je leven...

29 Het viel zo in mijn hand: een klein leren tasje, dichtgeritst en onder de koffieprut. Toen ik het
30 openmaakte zag ik een portefeuille. En verder een opgevouwen plattegrond – en in de plattegrond zat
31 een sleuteltje. Gardo kwam er aan en we gingen op onze hurken zitten, boven op die berg. Mijn vingers
32 trilden, want het was een dikke portefeuille. Er zat elfhonderd peso in en dat, kan ik je wel vertellen, is
33 een hoop geld. Een kip kost één tachtig, een biertje vijftien. Een uur in de speelhal vijftwintig.

34 Ik zat te lachen en te bidden tegelijk. Gardo gaf me een stomp, en ik wil best toegeven dat we bijna een
35 dansje deden. Ik gaf hem vijfhonderd peso, wat wel eerlijk was aangezien ik het geld gevonden had.
36 Zeshonderd voor mij. We keken of er nog meer in het tasje zat, maar we vonden alleen wat pepieren,
37 foto's en – interessant – een indentiteitskaart. Een beetje beschadigd en verkreukeld, maar je kon hem
38 nog makkelijk herkennen. Een man, die ons strak aankeek, recht in de camera tuurde en met die bange
39 blik die je altijd in je ogen krijgt als de flitser afgaat. Naam? José Angelico. Leeftijd? Drieëndertig jaar,
40 beroep huisknecht. Ongetrouwd, adres Green Hills of zoiets. Geen rijkaard, daar word je wel verdrietig
41 van. Maar wat doe je eraan? Hem zoeken in de stad en zeggen: 'Meneer Angelico, we willen u graag uw
42 eigendommen teruggeven?'

43 Twee fotootjes van een meisje in schooluniform. Moeilijk te zien hoe oud, maar ik dacht zeven of acht,
44 met lang donker haar en mooie ogen. Een ernstig gezicht, net als Gardo – alsof niemand tegen haar
45 gezegd had dat ze moest glimlachen.

46 Toen bekeken we de sleutel. Er zat een geel plasticje aan. Op allebei de kanten stond een nummer: 101.
47 De plattegrond was gewoon een plattegrond van de stad. Ik haalde alles uit het tasje en stopte het in
48 mijn broek, daarna gingen we weer aan het werk. Je moet geen aandacht trekken, anders raak je alles
49 wat je gevonden hebt misschien weer kwijt. Maar ik vond het wel spannend. We vonden het allebei
50 spannend, en dat was het ook, want door dat tasje veranderde alles. Een hele tijd later dacht ik bij
51 mezelf: *iedereen heeft een sleutel nodig.*
52 Met de goede sleutel kun je de deur wijd opengooien. Want niemand anders doet het voor je.

Opdrachten

Verkennen

1. Kijk naar de titel en naar het plaatje. Waar denk jij dat de test over gaat?

2. De titel van het boek is Trash. Dit is een engels woord. Wat zou dat kunnen betekenen?

3. Lees nu de tekst in tweetallen. Onderstreep de moeilijke woorden. Welke woorden heb je onderstreept?

- Bespreek de moeilijke woorden eerst met z'n tweeën en daarna met de klas.

Verdiepen

1. Wat kun je met zekerheid zeggen over het eerste stukje (dikgedrukt) van de tekst.

- A. Rafael en zijn vrienden lossen het mysterie op.
- B. Een gevonden tas verandert het leven van Rafael.
- C. Rafael en zijn vrienden gaan direct uit school naar de vuilnisbelt.
- D. Alle politieagenten in Zuid Amerika zijn corrupt.

2. In regel 8 staat dat een jongen zijn arm heeft kwijt geraakt. Hoe kwam dat?

3. Het antwoord bij opdracht twee is:

- A. De oorzaak van de jongen die zijn arm kwijt geraakt is.
- B. Het gevolg van de jongen die zijn arm kwijt geraakt is.
- C. De mening van Rafael hoe de jongen zijn arm is kwijt geraakt.

4. Lees regel 12 t/m 20. Welke bewering is waar?

- 1. Rafael en Gardo zijn tweeling.
 - 2. Rafael en Gardo zijn even oud.
-
- A. Beide beweringen zijn waar.
 - B. Bewering 1 is waar, bewering 2 is niet waar.
 - C. Bewering 1 is niet waar, bewering 2 is waar.
 - D. Beide beweringen zijn niet waar.

Opdrachten

5. Lees regel 17 t/m 19. Waarom denk jij dat Gardo zo serieus is?
- _____
6. In regel 22 staat 'speciaaltje'. Wat is een speciaaltje volgens Rafael?
- A. Een vuilniszak met heel veel geld uit een rijke buurt.
 - B. Een tasje uit een rijke buurt die in een vuilniszak verstopt zit.
 - C. Een vuilniszak die nog heel is uit een rijke buurt.
 - D. Een gescheurde vuilniszak waar je direct kan zien dat er iets kostbaars in zit.
7. Lees regel 23 t/m 28. Wat zat er in de vuilniszak?
- A. Een pen, een sigarettenpakje, een courgette, gedeukte blikjes, etensresten
 - B. Gedeukte blikjes, een pen, een stoofpot, een courgette, een sigaret
 - C. Droog papier, een pen, een sigarettenpakje, een appel, een sigaret
 - D. Een sigarettenpakje met sigaret, een extraatje, een complete spiegel, een courgette, blikjes
8. Lees regel 29 t/m 33. In regel 31 staat 'mijn vingers trilden'. Waarom trilden zijn vingers?
- A. Omdat de portefeuille te dik was om vast te houden.
 - B. Omdat Rafael een plattegrond met sleutel had gevonden.
 - C. Omdat hij bang was dat Gardo zijn portefeuille zou afpakken.
 - D. Omdat er in de dikke portefeuille veel geld zou kunnen zitten.
9. Lees regel 34 t/m 42. Wat kun je na het lezen van het stukje met zekerheid zeggen.
1. Dat Rafael blij is. 2. Dat Rafael gelovig is. 3. Dat het tasje van José Angelico.
- A. Bewering 1 en 3 zijn waar. Bewering 2 is niet waar.
 - B. Bewering 2 en 3 zijn waar. Bewering 1 is niet waar.
 - C. Bewering 1,2 en 3 zijn alle drie waar.
 - D. Geen van de beweringen kun je met zekerheid zeggen.
10. Lees regel 43 t/m 45. In het stukje staan feiten en meningen. Schrijf een feit op en een mening die in de tekst voor komt.
- Feit. _____
- Mening. _____
11. Lees regel 46 t/m 52. Wat zou er kunnen gebeuren wanneer Rafael de aandacht zou trekken?
- A. Dat andere mensen ook in de vuilniszak gaan zoeken.
 - B. Dat hij alles kwijt raakt wat hij gevonden heeft.
 - C. Dat de mensen boos worden omdat hij niet aan het werk is.
 - D. Alle drie bovenstaande antwoorden zijn waar.

Opdrachten

12. Als je de hele tekst hebt gelezen, welke bewering is niet waar.

- A. De vuilnisbelt ligt dicht bij zee.
- B. Werken op de vuilnisbelt kan gevaarlijk werk zijn.
- C. Gardo, de vriend van Rafael is niet te vertrouwen.
- D. Rafael houdt het meeste geld zelf.

13. Rafael vertelt het verhaal. Hoe vertelt hij het verhaal?

- A. Hij vertelt het op het moment dat het gebeurt.
- B. Hij vertelt het op een moment dat het al gebeurd is.
- C. Hij vertelt het verhaal alsof hij tegen Gardo praat.
- D. Hij vertelt het verhaal helemaal in de tegenwoordige tijd.

14. Lees regel 50 t/m 52. *'Iedereen heeft een sleutel nodig'*. Dit bedoelt hij niet letterlijk, maar figuurlijk. Wat zal hij bedoelen met deze zin? Leg uit.

Evaluatie

15. Wat gaat er volgens jou allemaal nog verder gebeuren in het boek? Noem tenminste 3 dingen.

16. Zou jij dit boek verder willen lezen? Leg uit waarom wel of niet.

- ☐ Wel
- ☐ Niet

Omdat:
